

Інновації у
проєктуванні
професійного
становлення
фахівців в
університетському
просторі

Збірник матеріалів конференції

Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського»

Інновації у проектуванні професійного становлення фахівців в
університетському просторі

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
State institution "South Ukrainian National Pedagogical University
named after K. D. Ushynsky" (Ukraine) Department of Pedagogy
State scientific institution

Ukrainian Institute of Scientific and Technical Expertise and Information (Ukraine)
Ivan Zyazyun Institute of Pedagogical and Adult Education of the National Academy of Educational
Sciences of Ukraine (Ukraine)

Southern Scientific Center of the National Academy of Sciences and the Ministry of Education and
Science of Ukraine

Jon Kryange State Pedagogical University (Moldova)

Iliia State University (Georgia)

Higher School of Sports Education (Poland)

INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL
CONFERENCE

**«Innovations in the design of the professional
formation of specialists in the university space»**

Odesa – 2024

Інновації у проектуванні професійного становлення фахівців в
університетському просторі

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського» (Україна)

Кафедра педагогіки

Державна наукова установа

Український інститут науково-технічної експертизи та інформації (Україна)

Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна

НАПН України (Україна)

Південний науковий центр НАН і МОН України

Державний педагогічний університет імені Йона Крянге (Молдова)

Державний університет Іллі (Грузія)

Вища Школа Освіти У Спорту (Польща)

Збірник матеріалів
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«Інновації у проектуванні професійного
становлення фахівців в університетському
просторі»,**

Одеса 2024

**Друкується за рішенням Вченої ради Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Протокол № 17 від 27 червня 2024 року**

Збірник наукових праць за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції *«Інновації у проектуванні професійного становлення фахівців в університетському просторі»* (Одеса, 20-22 травня 2024 року). Університет Ушинського, 2024. 220с.

Рецензенти:

Доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри філології Одеського національного морського університету
Тетяна Яблонська.

Доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інноваційних технологій та методики навчання природничих дисциплін Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» ***Олександра Ордановська***

10. Шахов В. І. Теоретико-методологічні основи базової педагогічної освіти майбутніх учителів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. пед. наук : 13.00.04. Тернопіль, 2008. 43 с.

ВАН СЯОГАН

аспірант кафедри педагогіки

*Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
Одеса, Україна*

АКСІОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ЯК ДЕТЕРМІНАНТА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

У сучасному освітньому контексті педагог стикається з важливим завданням – зайняти своє професійне місце в освітньо-культурній реальності, що відповідає вимогам сучасності. Це означає не лише набуття системи знань професійної діяльності, але й формування відповідних гуманістичним тенденціям суспільства ціннісних орієнтацій, особливого ставлення до освітнього процесу і вихованця. Саме тому викликом сучасних соціокультурних реалій є забезпечення аксіологічної адекватності сучасної вищої освіти, наявність у неї ціннісних орієнтирів для спільного пошуку викладачем і студентом свого призначення, створення умов для самореалізації, саморозвитку і самоздійснення. Саме тому серйозна увага сучасних науковців (М.Беркович, І.Бех, С.Вітвицька, Т.Жигінас, Т.Койчева, О.Листопад, М.Підлісний, Н.Шетеля та ін.) приділена розробленню теоретичних засад, принципів і шляхів реалізації аксіологічного підходу як детермінанти професійної підготовки майбутніх педагогів, зокрема й учителів музичного мистецтва.

Спираючись на зазначені дослідження, сутність аксіологічного підходу в професійній підготовці вбачаємо в залученні здобувачів освіти до системи загальнолюдських (гуманність, толерантність, чесність, громадянськість, справедливість, відповідальність, патріотизм тощо) і професійних цінностей (визначають фахове становлення й самовдосконалення особистості в межах обраної професійної діяльності), що детермінують їхнє ставлення до соціокультурного і предметного довкілля, обраної професії і до себе [2, с.88]; введенні суб'єктів освітнього процесу до «світу цінностей і надання ним допомоги у виборі особистісно значущої системи ціннісних орієнтації» [3, с.137]. Аксіологічний підхід детермінує спрямованість особистості на «актуалізацію та створення матеріальних і духовних цінностей» [5, с.134], сприяє реалізації її особистісно-професійного потенціалу.

Аксіологічний підхід у педагогічній освіті базується на вивченні цінностей як основи освітнього процесу. Він орієнтує суб'єктів освітньої діяльності на те, що цінності впливають на мислення, вчинки та поведінку людини, і є ключовими для формування її життєвих позицій і виборів, акцентує на розвиток моральних якостей і ціннісних орієнтацій здобувачів освіти, відповідно до яких вони оцінюють світ навколо себе і приймають життєві і професійні рішення, розуміючи важливість добра, справедливості, краси і гармонії в їхньому житті [1; 4]. Це сприяє їхньому внутрішньому розвитку та формуванню характеру, побудові позитивних відносин у колективі, успішному навчанню та соціалізації і водночас допомагає педагогам створити умови для гармонійного розвитку своїх учнів як унікальних особистостей із притаманними їм внутрішнім світоглядом і цінностями [6].

Учитель музичного мистецтва відіграє ключову роль у формуванні особистості учнів та їхнього мистецького розвитку. У цьому процесі цінності виконують важливу роль, оскільки значною мірою визначають характер взаємин між вчителем та учнем, впливають на мотивацію і ставлення до мистецтва та сприяють формуванню гармонійної особистості.

Ключовим у педагогічній діяльності вчителя музичного мистецтва є любов і палке захоплення мистецтвом як визначальною цінністю, що безумовно формує відповідальне ставлення педагога до своєї роботи і передається учням. Адже лише вчитель, який справді любить музику, здатний інспірувати своїх учнів, створюючи атмосферу творчості та відкритості до мистецтва. Учителю музичного мистецтва, який сповідує і реалізує аксіологічні детермінанти професійно-педагогічної діяльності, властива велика міра педагогічної мудрості, що полягає у здатності відчувати потреби й інтереси кожного учня та вибирати оптимальні методи навчання і виховання. Ця цінність передбачає розвиток емпатії, терпіння та розуміння, що є важливими якостями успішного педагога. У сфері мистецтва велике значення має дотримання вчителем моральних та етичних принципів, а також прагнення до постійного самовдосконалення і професійного розвитку. Вчителі музичного мистецтва повинні бути свідомі своєї відповідальності перед своїми вихованцями та суспільством, створюючи сприятливу атмосферу для їхнього творчого розвитку. Учителі музичного мистецтва повинні поважати та підтримувати індивідуальність кожного учня, стимулювати його особистісне самовираження, допомагаючи через суб'єкт-суб'єктну взаємодію розвивати власний музичний стиль і виражати свої почуття та емоції через музику. Ця цінність сприяє

створенню атмосфери відкритості та довіри, позитивного підтримуючого середовища для навчання і виховання, що забезпечує гармонійний розвиток кожного учня. Учитель, який поважає, розділяє та прагне реалізувати ці цінності, може стати справжнім наставником і джерелом натхнення для своїх учнів, відкриваючи їм шлях до прекрасного світу музичного мистецтва.

Література

1. Вітвицька С. С. Аксіологічний підхід до виховання особистості майбутнього вчителя. *Креативна педагогіка*. 2015. Вип. 10. С. 63–67.
2. Жигінас Т. В. Аксіологічний підхід у підготовці майбутніх учителів музичного мистецтва до просвітницької роботи. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. 2016. Вип. 5. С. 85–94.
3. Листопад О. А. Аксіологічний і культурологічний підхід до процесу становлення творчої особистості в освіті. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Педагогічні науки*. 2013. Вип. 110. С. 137–140.
4. Підлісний М. М. Проблеми аксіології та шляхи їх вирішення. Дніпро: Видавець Біла К.О., 2020. 164 с.
5. Шетеля Н. Аксіологічний підхід до професійної підготовки майбутніх фахівців у галузі культури і мистецтв. *Молодь і ринок*. 2022. № 5 (203). С. 133–138.
6. Berkowitz Marvin W. What works in values education. *International Journal of Educational Research*. 2011. Vol. 50. Issue 3. P. 153–158.